

Vård- och omsorgsförvaltningen
Lisa Nylund Kindefors

2025-01-08

Dnr VÅN 2023-21

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Strategiskt utvecklingsuppdrag – Demensvänlig kommun

Förslag till vård- och äldreomsorgsnämndens beslut

1. Rapporten Linköpings kommun – en demensvänlig kommun godkänns.

Ärende

I budget 2024 med plan för 2025-2029 gav kommunfullmäktige 12 kommundemensamma strategiska utvecklingsuppdrag och 7 nämndspecifika utvecklingsuppdrag till vård- och äldreomsorgsnämnden.

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska ta fram förslag på hur Linköpings kommun kan bli en mer demensvänlig kommun.

Vid en sammantagen bedömning kring hur demensvänlig Linköpings kommun är kan man konstatera att kommunen till stor del uppfyller kriterier för en demensvänlig kommun, dock finns utvecklingsområden relaterat till Socialstyrelsens underlag för en utvecklad nationell demensstrategi.

- Utökad patient- och anhörigstöd inom kommunens befintliga verksamheter
- Riktade träffpunkter för personer med kognitiv sjukdom
- Förstärkt satsning på kompetensutveckling och handledning till verksamheter i äldreomsorgen, LSS och socialpsykiatri
- Boendemiljö och fler särskilda boendeplatser med inriktning
- Implementera evidensbaserade metoder och kvalitetsregister
- Utveckla kvalitetsuppföljning av verksamheter med syfte att stärka kvaliteten i demensomsorgen

Nämnden föreslås godkänna rapporten och överlämna den till kommunstyrelsen som besvarande av strategiskt uppdrag.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Demensvänlig kommun, 2025-01-08

Bilaga: Rapport: Linköpings kommun – en demensvänlig kommun? Ett strategiskt uppdrag

Bakgrund

I budget 2024 med plan för 2025-2029 gav kommunfullmäktige 12 kommundemensamma strategiska utvecklingsuppdrag och 7 nämndspecifika utvecklingsuppdrag till vård- och äldreomsorgsnämnden.

Dessa 19 uppdrag anges nedan tillsammans med de 6 nämnduppdrag som vård- och äldreomsorgsnämnden ger Social- och omsorgsförvaltningen. Samtliga uppdrag omhändertas i Social- och omsorgsförvaltningen verksamhetsplan för 2024 och följs upp i delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

Följande strategiska utvecklingsuppdrag ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2024:

- vård- och äldreomsorgsnämnden ska ta fram förslag på hur Linköpings kommun kan bli en mer demensvänlig kommun.

Utredning

Under flera år har Linköpings kommun satsat på vården för personer med kognitiv sjukdom och deras anhöriga. För att se hur Linköpings kommun driver utveckling av ett demensvänligt Linköping har Vård- och omsorgsförvaltningen utrett hur väl Linköping lever upp till en demensvänlig kommun samt tagit fram förslag på utvecklingsområden.

Som utgångspunkt för en jämförelse av Linköpings kommuns arbete för en demensvänlig kommun kommer den sammantagna bedömningen vägas mot Demensförbundets definition av ett demensvänligt Sverige samt Socialstyrelsens underlag för en utvecklad nationell demensstrategi.

Vård- och omsorgsförvaltningen har identifierat 10 områden som kommunens insatser för en demensvänlig kommun jämförs emot:

1. Utbildning och kompetens
2. Delaktighet och inflytande
3. Tidig diagnos och behandling
4. Respekt och värdighet
5. Kommunikation och information
6. Social inkludering
7. Boliga förhållanden
8. Samordning av vård och omsorg
9. Patient- och anhörigstöd
10. Evidensbaserad praxis och kvalitetssäkring

Begreppet demensvänligt samhälle är brett och kan definieras som ett samhälle som medvetet agerar så att personer som lever med kognitiv sjukdom blir respekterade, får stöd och blir involverade för att kunna leva självständigt och oberoende så länge som möjligt. Det kan exempelvis omfatta

tillgänglighet för tidig utredning och diagnos, årliga uppföljningar, stödinsatser efter diagnos, boendemiljöer, mötesplatser, anpassad information, råd och stöd till patienter och anhöriga, rehabilitering, kunskapsspridning till allmänheten, digitalisering, webbplatser/hemsida och evidensbaserade arbetssätt, enligt Demensförbundet.

I Linköpings kommun finns flertalet verksamheter som arbetar för ett demensvänligt samhälle såsom Demenscenter, Anhörigcenter, Seniorsmottagningen, heminstruktörer för syn och hörsel, biståndshandläggare, dagverksamheter, hemsjukvård, hemrehabilitering och hemtjänst. Men även föreningar som Demensföreningen och Demensförbundet samt Region Östergötland. I samverkan mellan dessa verksamheter sker det stöd som krävs för att personer med kognitiv sjukdom ska kunna leva ett självständigt liv i egen boendemiljö och i ett inkluderande samhälle.

Vid en sammantagen bedömning kring hur demensvänlig Linköpings kommun är kan man konstatera att kommunen till stor del uppfyller kriterier för en demensvänlig kommun, dock finns utvecklingsområden relaterat till Socialstyrelsens underlag för en utvecklad nationell demensstrategi.

- Utökad patient- och anhörigstöd inom kommunens befintliga verksamheter
- Träffpunkter för personer med kognitiv sjukdom
- Förstärkt satsning på kompetensutveckling och handledning till verksamheter i äldreomsorgen, LSS och socialpsykiatri
- Boendemiljö och fler särskilda boendeplatser med inriktning
- Implementera evidensbaserade metoder och kvalitetsregister
- Utveckla kvalitetsuppföljning av verksamheter med syfte att stärka kvaliteten i demensomsorgen

Ekonomiska konsekvenser

I rapporten beskrivs flera utvecklingsområden, där flera kommer att tas omhand i budget 2025 där nämnden satsar 8 mnkr för förstärkt demensomsorg.

Kommunala mål

Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av demensvården sker inom ramen för ordinarie kvalitetsarbete.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt 19 § MBL har genomförts.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Sonja Erlandsson

Beslutet skickas till:
Lisa Nylund Kundefors,
avdelningschef
Sofia Sjöholm, avdelningschef